

รูปแบบการรณรงค์เพื่อส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

ในโรงงานเฟอร์นิเจอร์ตำบลบ้านกลาง อำเภอมือง จังหวัดลำพูน*

วารุณี บุญสม**

รศ.ณรงค์ ณ เชียงใหม่***

อาจารย์ ดร.จิตติมา กัตถัญญ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารท้องถิ่นตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตอำเภอมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร และเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 400 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทศนคติของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารท้องถิ่นพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารงาน รองลงมาได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารท้องถิ่นทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในด้านเพศ อายุ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ด้านการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและรายได้ พบว่า มีระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารท้องถิ่นในด้านการบริหารงาน ด้านความเป็นผู้นำ ด้านจริยธรรม และด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

คำสำคัญ : คุณลักษณะที่พึงประสงค์, ผู้บริหารท้องถิ่น

*วิทยานิพนธ์หลักสูตรสาขารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาขารัฐศาสตร มหาวิทยลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2554

**นักศึกษหลักสูตรสาขารัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยลัยราชภัฏเชียงใหม่

***อาจารย์ประจำคณะมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (ที่ปรึกษา)

**** ที่ปรึกษาาร่วม

A Modeling Campaigns for Promotion on Personal Protection Equipment Usage of Furniture Factories at Ban-Klang Sub District, Muang District, Lamphun Province

Warunee Boonsom

Assoc. Prof. Narong Na Chiangmai

Lecture Dr. Jitima Katonyoo

Abstract

The purpose of this research was to study and to modify the model of a campaign to promote the use of personal protective equipment at the furniture factories in Ban Klang Sub District, Muang District, Lamphun province. The sample consisted of 12 factory and 125 factory workers. The data was collected by group discussions, interviews, and questionnaires delivered and completed before and after the implementation. Data collected measured was measured in terms of percentage, average rate, standard deviation, and t-test.

The results of the study revealed that after using the modeling campaign program for promotion of personal protective equipment, the average score of the knowledge, the danger perception, and the perceived benefits of using personal protective equipment were higher than the previous campaign. However, the behavior in the use of personal protective equipment before and after the campaign had not changed.

Keywords: personal protective equipment, furniture factory

บทนำ

จังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการขยายตัวของอุตสาหกรรมครัวเรือนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการทำเฟอร์นิเจอร์จากไม้ และผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ย้ายถิ่นจากภาคเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรม ผู้ใช้แรงงาน ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน ประกอบกับสภาพการทำงานมีการแข่งขันสูง สภาพแวดล้อมการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป มีการนำเครื่องจักร สารเคมี และการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เข้ามาใช้ในการกระบวนการผลิตเพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้ผู้ใช้แรงงานมีโอกาสเสี่ยงต่อการเจ็บป่วย เกิดโรคเนื่องจากการทำงาน การได้รับอันตรายหรือบาดเจ็บจากเครื่องจักร สมรรถภาพการได้ขยับลดลงจากการทำงานในที่ที่มีเสียงดัง เกิดโรคระบบทางเดินหายใจ โรคปอด โรคทางตา และได้รับสารเคมี สี ทินเนอร์ ซึ่งสารระเหยเกือบทุกชนิดล้วนมีพิษ ต่อร่างกาย อาจเกิดขึ้นอย่างเฉียบพลัน หรือสะสมอยู่ในร่างกายจนถึงระดับที่ก่อให้เกิดภาวะผิดปกติต่อร่างกาย และอาจทำให้เสียชีวิตได้ ส่งผลกระทบทางลบต่อตนเอง ต่อครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน นายจ้าง และประเทศชาติโดยรวมมูลค่าความเสียหายนั้นมีทั้งที่สามารถทำนายเป็นตัวเงินได้ และผลต่อ กาย จิตใจ ของผู้มีส่วนร่วมในการสูญเสีย ทั้งนี้เนื่องจากผู้ใช้แรงงานขาดความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก และทัศนคติที่ถูกต้องต่อการป้องกันอันตรายตนเองจากการทำงานที่ผิดพอ การสัมผัสโดยตรงไม่ใช่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล หรือยังปรับตัวให้เข้ากับสภาพการทำงานใหม่ไม่ได้ จากการสำรวจในปี 2554 พบว่าจังหวัดลำพูนมีโรงงานทำเฟอร์นิเจอร์จากไม้ 51 แห่งเฉพาะในตำบลบ้านกลางมีโรงงานทำเฟอร์นิเจอร์จากไม้ 12 แห่งคิดเป็น 23.53% จำนวนแรงงาน 125 คน

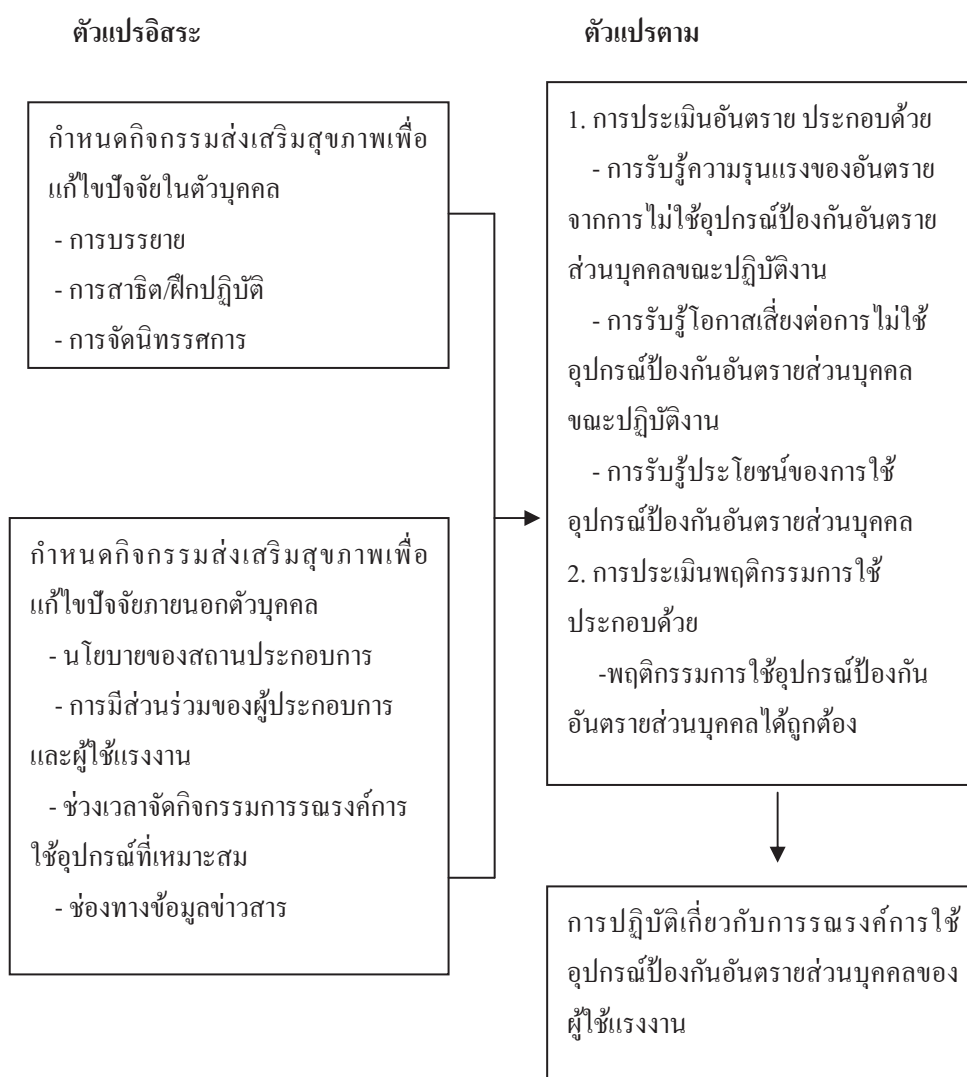
จากการสำรวจข้อมูลปัจจัยคุกคามทางสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมกลุ่มแรงงานในโรงงานเฟอร์นิเจอร์ของเทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองลำพูน พบว่ามีสภาพการทำงานที่มีฝุ่นร้อยละ 74.17 เสียงดังร้อยละ 60.17 เกิดความร้อนร้อยละ 41.67 สารเคมีร้อยละ 18.33 มีกลิ่นเหม็นร้อยละ 13.33 เชื้อโรคร้อยละ 10.08 และแสงสว่างไม่เพียงพอร้อยละ 5 มีการใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ไม่ใช้อุปกรณ์ในการป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทำให้เกิดอุบัติเหตุในขณะทำงานเช่นถูกของมีคม ฝุ่น/เศษไม้กระเด็นเข้าตาและมีอาการแพ้ ผื่นคัน การมองเห็นลดลงและจากสถิติผู้ป่วยของสถานีอนามัยตำบลบ้านกลาง

จากสภาพการณ์ของปัญหาเสี่ยงต่อการเกิดโรคและการเกิดอุบัติเหตุของผู้ใช้แรงงานซึ่งการแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมสุขภาพของผู้ใช้แรงงาน ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรด้านสาธารณสุขที่รับผิดชอบดูแลสุขภาพประชาชนในตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงผลการณรงค์เพื่อส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองลำพูน ซึ่งในการรณรงค์เพื่อส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลนั้นมีอยู่หลายรูปแบบแต่ผู้วิจัยนำรูปแบบการบรรยายพิเศษ การจัดนิทรรศการและการเผยแพร่สื่อสิ่งพิมพ์โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดโรค และการเกิดอุบัติเหตุของผู้ใช้แรงงาน โดยเสริมสร้างความรู้ความ

เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้กับผู้ใช้แรงงานดังกล่าว เพื่อป้องกันการที่จะเป็นโรค หรือการเจ็บป่วยอันเป็นสาเหตุเนื่องมาจากการทำงานได้

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษาวเคราะห์เพื่อค้นหาปัญหาการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของผู้ใช้แรงงานในโรงงาน สาเหตุของปัญหาสุขภาพเกิดจากนโยบายและการบริหารจัดการของเจ้าของสถานประกอบการ สภาพแวดล้อมในการทำงานและตัวผู้ใช้แรงงานเองในการส่งเสริมสุขภาพตัวเอง แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบและวิธีการที่นำมาใช้ในการรณรงค์เพื่อส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ไม้ ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการรณรงค์เพื่อส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ไม้ ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่นำมาศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการโรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ จำนวน 12 คน และผู้ใช้แรงงานในโรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ไม้ จำนวน 125 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 คำถามในการทำสนทนากลุ่มของผู้ประกอบการและผู้ใช้แรงงานในโรงงานเฟอร์นิเจอร์ ซึ่งยึดหลักตามกรอบแนวคิดทฤษฎี PRECEDE-PROCEED และแนวคิดกระบวนการกลุ่ม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามผู้ใช้แรงงานในโรงงานเฟอร์นิเจอร์ ก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบเพื่อส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยประยุกต์ใช้แบบแผนความเชื่อเรื่องสุขภาพซึ่งประกอบด้วยข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษาระยะเวลาในการทำงาน
2. ความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
3. การรับรู้โอกาสเสี่ยงถ้าไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
4. การรับรู้ความรุนแรงถ้าไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
5. การรับรู้ประโยชน์ของการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
6. พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของผู้ใช้แรงงาน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ

1. การวิเคราะห์ปัญหาพฤติกรรมกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล โดยการจัดสนทนากลุ่มตัวแทนผู้ใช้แรงงานและผู้ประกอบการโรงงาน
2. ร่วมกันกำหนดกิจกรรมการรณรงค์เพื่อส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้แก่ผู้ใช้แรงงาน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนงานและกำหนดองค์การดำเนินงาน

1. จัดเตรียมและกำหนดขั้นตอนในการจัดรูปแบบเนื้อหาการเผยแพร่ความรู้แก่ผู้ใช้แรงงาน ซึ่งการดำเนินการมีกิจกรรม ได้แก่ การจัดอบรม มีการบรรยายโดยวิทยากร การสาธิตและการฝึกปฏิบัติ การจัดนิทรรศการ การสนับสนุนสื่อ สิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ ความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
2. กำหนดองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน เช่น เจ้าของผู้ประกอบการ ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุข เพื่อเป็นเครือข่ายในการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการตามกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

1. การทดสอบความรู้ การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรงการรับรู้ประโยชน์ของการใช้อุปกรณ์และพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของผู้ใช้แรงงาน
2. จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ใช้แรงงาน โดยใช้วิธีการบรรยาย จากวิทยากร มีการสาธิตฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
3. การสาธิตและการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลและให้ผู้ใช้แรงงานมีส่วนร่วมโดยการออกมาสาดิการใช้อุปกรณ์ให้เพื่อนดู และร่วมกันวิจารณ์ว่าถูกต้องหรือไม่เพียงใด
4. การจัดนิทรรศการ จัดบอร์ด จัดป้ายนิเทศ

ขั้นตอนที่ 4 ความยั่งยืนของโครงการ

ในการที่จะพัฒนาโครงการให้มีความยั่งยืนนั้นจะต้องให้ผู้ใช้แรงงานได้มีความรู้สึกว่า เป็นเจ้าของ และลงมือดำเนินกิจกรรมด้วยตนเอง ตั้งแต่กระบวนการร่วมคิดตัดสินใจ และหาแนวทางเพื่อ แก้ไขของตนเอง โดยดำเนินการ ได้แก่ 1) ให้ผู้ใช้แรงงานมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทุกขั้นตอน 2) มีการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครความปลอดภัยในการทำงานด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล 3) มีการประชุมและวางแผนร่วมกับเจ้าของผู้ประกอบการ 4) มีการสนับสนุนและให้ความร่วมมือจากเจ้าของผู้ประกอบการ

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลของโครงการ

การประเมินผลของโครงการทำการประเมินผลลัพธ์ของโครงการโดยการทดสอบก่อนและหลังดำเนินการรณรงค์ส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของผู้ใช้แรงงานในด้านความรู้เรื่องการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรง การรับรู้ประโยชน์ และพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของผู้ใช้แรงงาน

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ

สภาพแวดล้อมในการทำงาน ไม่มีการแยกแผนกในการทำงาน โรงงานมีเสียงดังเกินกว่า 85 เดซิเบล มีอากาศร้อนอบอ้าว อากาศถ่ายเทไม่สะดวกมีฝุ่นไม่พึงกระจาย ในสถานที่ทำงานมีการใช้สารเคมี เช่น กาว ทินเนอร์น้ำมันสนและสี ในกระบวนการผลิต มีการวางสิ่งของไม่เป็นระเบียบไม่ปลอดภัยมีโอกาสเสี่ยงต่ออุบัติเหตุ และพบว่าผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล จากการทำสนทนากลุ่มตัวแทน ผู้ประกอบการโรงงาน ผู้ใช้แรงงาน มีความต้องการกิจกรรมในการรณรงค์ส่งเสริมสุขภาพ เพื่อการใช้ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ดังนี้ 1) มีการจัดเจ้าหน้าที่ทางด้านสาธารณสุขลงพื้นที่สำรวจ สังเกต เพื่อช่วยกระตุ้นเตือน ให้คำชี้แนะความปลอดภัยในการทำงาน 2) มีการเผยแพร่เอกสารความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ความเสี่ยงในการทำงานหากไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล 3) มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล แนวทางการป้องกันอันตรายในอุตสาหกรรมการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้

2. การวางแผนงานและกำหนดองค์กรในการดำเนินงาน

แผนที่ 1 การจัดอบรมให้ความรู้เรื่อง ความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในสถานประกอบการขนาดเล็ก การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และแนวทางการป้องกันอันตรายในอุตสาหกรรมการผลิตโรงงานเฟอร์นิเจอร์ไม้

แผนที่ 2 การสาธิต และการฝึกปฏิบัติการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

แผนที่ 3 การจัดนิทรรศการ มีการทำบอร์ด เรื่องอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ความปลอดภัยในการทำงาน และอุบัติเหตุเกิดจากการทำงาน จัดนิทรรศการในโรงงานเฟอร์นิเจอร์ โดยมีเจ้าหน้าที่ด้านอาชีวอนามัย ลงพื้นที่ให้ความรู้ในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

3. การประเมินการดำเนินงานตามกิจกรรมการรณรงค์เพื่อส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

ผู้ใช้แรงงานมีการเปลี่ยนความรู้ เจตคติ การรับรู้ พฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล อย่างถูกต้องเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลว่ามีประโยชน์ต่อสุขภาพของตนเอง และนอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนส่งเสริมให้เพื่อนได้มีพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอย่างถูกต้อง อีกทั้งเจ้าของโรงงานก็ให้การสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์อีกด้วย

4. การประเมินความยั่งยืนของโครงการ

มีการจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครอาชีวอนามัย (อสอช.) ในผู้ใช้แรงงาน ร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้คำปรึกษา ชี้แนะ กระตุ้นเตือน และการถ่ายทอดความรู้สู่ผู้ใช้แรงงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น

5. การประเมินผลลัพธ์ของโครงการ

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (n=125)

ความรู้	คะแนนรวม	$\bar{X}$	SD	t	Sig
ก่อนดำเนินการ	808	6.46	1.847	5.163	0.00
หลังดำเนินการ	943	7.54	1.434		

จากตาราง 1 พบว่า ก่อนดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.847 และหลังดำเนินการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.434 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มแล้วพบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการณรงค์เพื่อส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลมีความแตกต่างกัน โดยหลังดำเนินการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนดำเนินการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้โอกาสเสี่ยงถ้าไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (n=125)

ความรู้	คะแนนรวม	$\bar{X}$	SD	t	Sig
ก่อนดำเนินการ	2774	22.19	2.224	1.193	0.234
หลังดำเนินการ	2817	22.54	2.333		

จากตาราง 2 พบว่า ก่อนดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.224 และหลังดำเนินการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.333 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มแล้วพบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการณรงค์เพื่อส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ความรุนแรงถ้าไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (n=125)

ความรู้	คะแนนรวม	$\bar{X}$	SD	t	Sig
ก่อนดำเนินการ	2,617	20.94	3.092	4.227	0.00
หลังดำเนินการ	2,838	22.70	3.508		

จากตาราง 3 พบว่า ก่อนดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.092 และหลังดำเนินการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.508 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มแล้วพบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการรณรงค์เพื่อส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลมีความแตกต่างกัน โดยหลังดำเนินการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนดำเนินการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ประโยชน์ในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (n=125)

ความรู้	คะแนนรวม	$\bar{X}$	SD	t	Sig
ก่อนดำเนินการ	2,629	21.03	3.134	3.807	0.00
หลังดำเนินการ	2,824	22.59	3.341		

จากตาราง 4 พบว่า ก่อนดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.134 และหลังดำเนินการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.341 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มแล้วพบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการรณรงค์เพื่อส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลมีความแตกต่างกัน โดยหลังดำเนินการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนดำเนินการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (n=125)

ความรู้	คะแนนรวม	$\bar{X}$	SD	t	Sig
ก่อนดำเนินการ	2,799	22.39	3.010	1.836	0.068
หลังดำเนินการ	2,882	23.06	2.701		

จากตาราง 5 พบว่า ก่อนดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.010 และหลังดำเนินการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.701 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มแล้วพบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการรณรงค์เพื่อส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความรู้ การรับรู้ความรุนแรงและการรับรู้ประโยชน์ในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่การรับรู้โอกาสเสี่ยงและพฤติกรรมไม่แตกต่างซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มผู้ใช้แรงงานและเจ้าของสถานประกอบการนั้น พบว่าทางสถานประกอบการได้จัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันอันตราย

ส่วนบุคคลให้หรืออย่างเพียงพอทุกขั้นตอนในการปฏิบัติงาน มีผ้าปิดจมูก ปลั๊กอุดหู ถุงมือ แต่ทางผู้ใช้แรงงานเองไม่นิยมใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลดังกล่าว เพราะว่าเคยชินกับการไม่ใช้ มีค่านิยมว่าถึงไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลก็ไม่ใช่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ไม่ได้รับคำแนะนำ หรือไม่มีทักษะในการใช้ ซึ่งมีสาเหตุหลายปัจจัยดังนี้

ปัจจัยนำ ผู้ใช้แรงงานยังมีความรู้ เจตคติ ในเรื่องเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลยังไม่ถูกต้อง ไม่นิยมใช้เพราะไม่สบาย อึดอัด รำคาญ ไม่มีทักษะและขาดความชำนาญในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และไม่ตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้น อีกทั้งไม่ได้ให้ความสนใจว่าลักษณะการทำงานเป็นอย่างไร มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลหรือไม่

ปัจจัยเสริม ผู้ประกอบการได้มีการจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้กับผู้ใช้แรงงาน แต่ยังไม่มีการดำเนินการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ผู้ใช้แรงงานใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างจริงจัง และยังไม่มีการกำหนดระเบียบข้อบังคับในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของผู้ใช้แรงงาน

ปัจจัยเอื้อ สิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมในการทำงาน มีลักษณะเป็นห้องโล่งโล่งทะลุถึงกันหมดไม่มีการแยกแผนกในการทำงาน โรงงานมีเสียงดังเกินกว่า 85 เดซิเบล มีอากาศร้อนอบอ้าว อากาศถ่ายเทไม่สะดวก มีฝุ่นไม้ฟุ้งกระจายในสถานที่ทำงาน มีการใช้สารเคมี เช่น กาว ทินเนอร์ น้ำมันสน และสี ในกระบวนการผลิต มีการวางสิ่งของไม่เป็นระเบียบไม่ปลอดภัยมีโอกาสเสี่ยงต่ออุบัติเหตุเกิดจากการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการจัดกิจกรรม และรูปแบบการณรงค์เพื่อส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในโรงงานเฟอร์นิเจอร์รูปแบบอื่นเช่นการประกวดโรงงานการประกวด 5 ส เพื่อกระตุ้นให้มีการแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่อไป

รายการอ้างอิง

- กองอาชีวอนามัยกระทรวงสาธารณสุข. (2538). คู่มือการวินิจฉัยและการเฝ้าระวังโรคจากการ ประกอบอาชีพ.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- ถนอมวงศ์ หาญมนตรี. (2536-2537). รูปแบบการดำเนินงานสู่ศึกษาในการควบคุมป้องกันโรคเอดส์ในชุมชน
เมือง จังหวัดพิจิตร. รายงานการศึกษาวิจัย.
- ทองปาน บุญกุศลและคณะ. (2536). รายงานการวิจัยเรื่องเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพที่มี
สาเหตุจากฝุ่นหินและปัจจัยเสริมสุขภาพสังคมในเขตโรงโม่หิน จังหวัดสระบุรี. กระทรวง
สาธารณสุข.
- พรรณี ธนาพล. (2542). พฤติกรรมสุขภาพของผู้ใช้แรงงานในโรงงานเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพาราในอำเภอแกลง
จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภักดีทิรา สุขสาริณ. (2544). สุขภาพความปลอดภัยของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา จังหวัด
ลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- มารุศ ภูพานิชเสถกุล. (2542). แนวทางการป้องกันอุบัติเหตุในการฝึกงานของนักศึกษาโรงเรียนเชียงใหม่
เทคโนโลยี. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศูนย์ความปลอดภัยแรงงานพื้นที่ 3 จังหวัดลำพูน. แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมความปลอดภัยในการ
ทำงาน ให้กับผู้ใช้แรงงาน. เอกสารโรเนียว.
- สุวรรณี ปรีชาวรเวช. (2535). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันหูของคนงาน ทอผ้า
จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร มหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.
